

Fitxa tècnica d'actuació

Cap a un sistema tèxtil circular: de la recollida selectiva a la reutilització, el reciclatge i la innovació col·lectiva

Fraccions	Residus tèxtils	Tipus d'actuació	Recollida selectiva
Categoria	Reutilització i Reciclatge	Zona d'implementació	Tot tipus de municipis

Aspectes clau

La transformació del residu tèxtil: cap a una gestió eficient, selectiva i orientada a la reutilització

Models de recollida tèxtil: flexibilitat, eficiència i nous reptes per a una gestió selectiva de qualitat

El Pacte per a la Moda Circular: una aliança estratègica per transformar el sector a Catalunya

Context

En poques dècades, la producció mundial de roba s'ha disparat, les peces s'utilitzen menys temps i no han estat dissenyades amb criteris de circularitat. Cada any es venen 100.000 milions de peces de roba. El consum tèxtil és el quart més demandant de matèries primeres i aigua i el cinquè emissor de gasos amb efecte hivernacle. Alhora, gran part de la producció es deslocalitza a països amb condicions laborals precàries, baixos salaris i poca protecció social. El cost real de la roba recau en el medi ambient i en les persones més vulnerables de la cadena de subministrament.

A Catalunya, cada persona compra uns **25 kg de roba a l'any**, però només el **13% del tèxtil es recull selectivament**. La resta acaba a l'abocador o incinerat. És a dir: **cada segon es crema o s'enterra un camió de roba**.

Impulsar la **recollida selectiva del tèxtil** és essencial per avançar cap a un model d'economia circular: permet allargar la vida útil de les peces mitjançant la reutilització, recuperar fibres i materials per a nous usos i reduir la generació de residus i les emissions associades.

Models de recollida selectiva del residu tèxtil

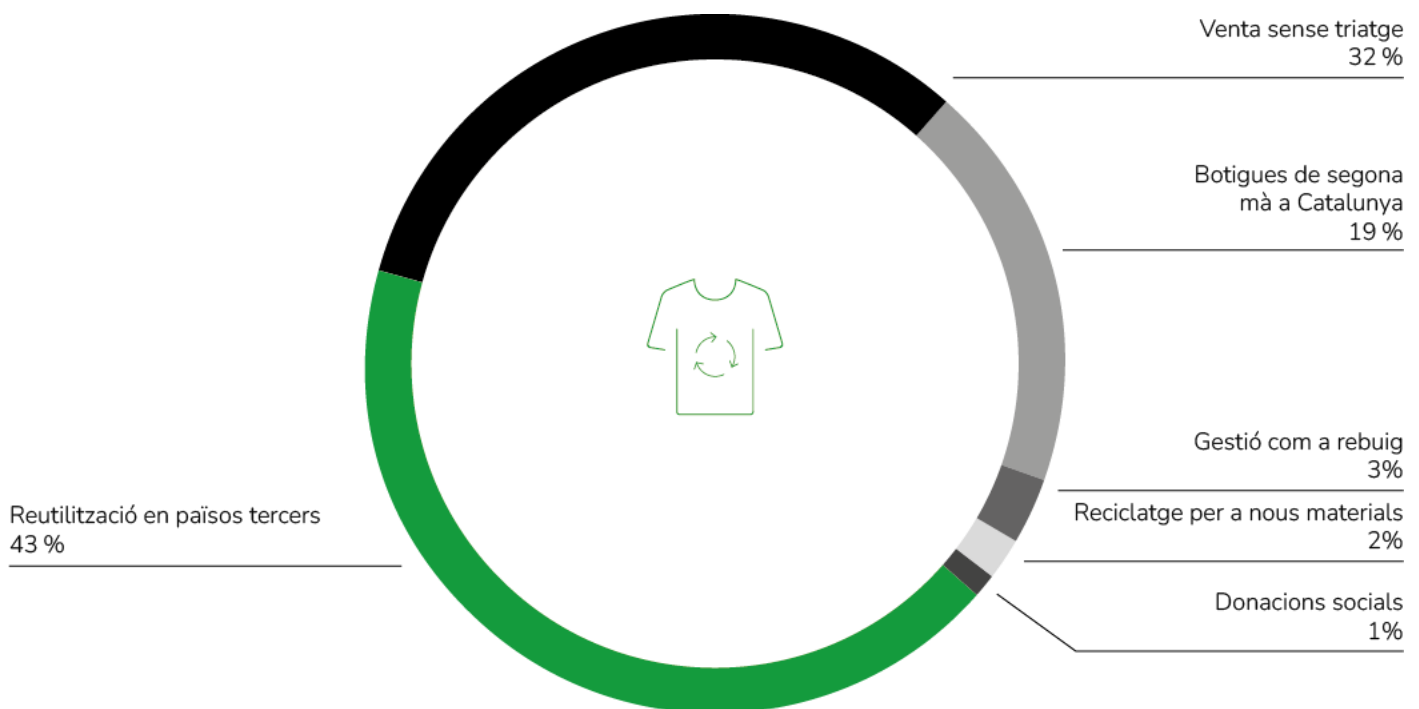
La recollida selectiva del residu tèxtil es pot dur a terme mitjançant diferents models organitzatius, cadascun amb particularitats operatives, logístiques i econòmiques. L'anàlisi comparativa dels seus punts forts i limitacions permet identificar les opcions més adequades per a cada municipi i orientar la planificació cap a sistemes més eficients, sostenibles i adaptats a les necessitats de la ciutadania.

MODEL DE RECOLLIDA	PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
Contenidors a la via pública	• Accessibilitat elevada: disponibilitat 24 hores i ubicacions distribuïdes pel municipi. • Cost operatiu baix: el sistema requereix poca inversió en gestió i manteniment. • Contenidors dissenyats per preservar el residu (protecció davant humitat, brutícia i barreja d'impropis).	• Necessitat del compromís de la ciutadania i de les entitats receptores. • No permet identificar el productor del residu, dificultant sistemes de pagament per generació. • Risc puntual de vandalisme o abocaments indeguts als voltants.
Recollida porta a porta	• Evita la necessitat de contenidors a la via pública. • Millora significativa de l'estat de la roba recollida, en evitar-se la contenerització i la compressió. • Augment de la qualitat del residu: la ciutadania tendeix a donar peces en millor estat. • Millor rati de preparació per a la reutilització (PxR), gràcies a la menor presència d'impropis i al millor estat del material.	• Requereix adaptar-se a dies i horaris preestablerts de recollida, cosa que pot limitar la flexibilitat de les persones usuàries. • Cost elevat de gestió, tant en personal com en logística. • Baixa viabilitat econòmica en municipis grans si no es combina amb altres models. • Dependència de la participació ciutadana i de la correcta organització del servei. • Freqüència limitada, que pot reduir la comoditat per a l'usuari si no s'adapta a la demanda.
Models alternatius i complementaris		
Recollides puntuals en actes o campanyes	• Bones per sensibilitzar i augmentar participació en moments concrets.	• Discontinuuat: no asseguren un flux estable de recollida. • Requereixen planificació i recursos addicionals.
Convenis amb comerç local	• Proximitat i confiança per part de la ciutadania. • Possibilitat de crear punts de recollida permanents.	• Dependència de la voluntat del teixit comercial. • Necessitat de coordinació logística entre comerços i gestor.
Recollida en instal·lacions de gestors o botigues de segona mà	• Recollida directament en espais especialitzats. • Major classificació immediata i reducció d'impropis.	• Accessibilitat limitada: dependència dels horaris i ubicacions concretes.
Donació directa a entitats d'economia social	• Alt valor social: fomenta la reutilització i el consum responsable i la inserció sociolaboral.	• Capacitat limitada i variabilitat en l'absorció de volum.
Recollida vinculada al comerç electrònic (missatgeria en entrega de comandes)	• Comoditat màxima per a l'usuari. • Model emergent amb alt potencial de creixement.	• Complexitat logística i cost afegit per a operadors. • Encara poc estès i dependència d'acords amb plataformes de venda online.

EL NOU ROL DE LES DEIXALLERIES

- La implantació de contenidors al carrer, recollida porta a porta o sistemes gestionats pels productors **pot reduir les aportacions** de residus tèxtils a les deixalleries, seguint la tendència observada amb altres fraccions (vidre, orgànica, paper i cartró, resta).
- La disminució de volum pot alleugerir la càrrega de recollida i classificació a les deixalleries; s'obre la possibilitat de **reorganitzar els espais interiors i redimensionar els serveis**.
- Es poden potenciar **activitats de reutilització, reparació i prevenció** de residus directament a les instal·lacions i incorporar serveis complementaris vinculats a l'economia circular que aportin major valor comunitari.
- Els materials recollits per a la reutilització poden servir com a recurs per a tallers i activitats d'educació ambiental. Les deixalleries poden esdevenir **espais clau per a la divulgació i la sensibilització** de la ciutadania i centres educatius.

Què se'n fa de la roba que es recull

Projecte de Reial decret sobre la gestió dels residus tèxtils i de calçat a l'Estat espanyol

El Ministeri per a la Transició Ecològica ha publicat, el juliol de 2025, el projecte de Reial decret que regularà els productes tèxtils i de calçat i la gestió dels seus residus a Espanya. L'objectiu general del Decret és reduir els residus tèxtils generats a l'Estat espanyol i, quan això no sigui possible, **garantir que aquesta fracció es reculli de manera separada i es gestioni d'acord amb la jerarquia de residus**.

Per aconseguir-ho, el document estableix, a través de la **responsabilitat ampliada del productor (RAP)**, que fabricants i importadors de productes tèxtils i de calçat financin i organitzin la recollida i el tractament d'aquests productes. La proposta és articular-ho mitjançant un o diversos sistemes col·lectius als quals tots els productors hauran de contribuir econòmicament en funció de la quantitat de productes que posin al mercat i de les seves característiques ambientals, seguint la premissa de qui contamina més, paga més.

OBJECTIUS

RECOLLIDA SELECTIVA

50 %
dels residus el 2030

70 %
el 2035

PREVENCIÓ

-5 %
del pes dels residus el 2030
(respecte a 2027)

-10 %
el 2035 (respecte a 2027)

PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

20 %
dels residus el 2030

35 %
el 2035

El projecte també inclou altres mesures: creació d'un **Registre de Productors**, obligació que les botigues de més de 400 m² disposin d'un espai de venda de segona mà, i finançament d'activitats de sensibilització. Actualment, el text està en fase de revisió després del període de consulta pública, amb previsió d'aprovació pròxima.

El Pacte per la Moda Circular, una experiència d'èxit

QUÈ ÉS

- El Pacte per a la Moda Circular és un **acord voluntari** que reuneix institucions i empreses de totes les baules de la cadena de valor tèxtil a Catalunya: des de fabricants i distribuïdors fins a gestors de residus, entitats de reutilització, recerca i administració pública.
- La seva finalitat és impulsar la transició del sector tèxtil cap a un **model circular i sostenible**, fomentant la col·laboració intersectorial, la innovació, la circularitat i la reducció dels impactes ambientals i socials.

PER QUÈ ÉS UN CAS D'ÈXIT

- Reuneix **tots els actors** de la cadena tèxtil —indústria, comerç, gestors, institucions—, permetent una visió sistèmica i integradora.
- Des del seu llançament (2022), el nombre d'actors adherits al Pacte ha crescut ràpidament: el desembre de 2024 ja superava els **120 membres**.
- El Pacte ha estat reconegut com una **iniciativa pilot d'economia circular** per la Unió Europea dins del programa Interreg Europe CircE, la qual cosa avala el seu caràcter innovador i el seu potencial de replicabilitat en altres regions.
- S'han impulsat **projectes** concrets i innovadors a través de col·laboracions entre marques, gestors i entitats socials
 - Retexcat és un projecte amb 16 empreses de tota la cadena tèxtil que treballa per estandarditzar i consolidar industrialment el reciclatge mecànic del tèxtil postconsum, des de la recollida fins al producte final.
 - El clúster Àmbit impulsa un projecte centrat en l'ús de residu tèxtil postconsum per a la fabricació i la comercialització de productes hàbitat.
 - Griñó i Antex, amb el projecte REFILPET, han demostrat la viabilitat del reciclatge químic de tèxtil amb més del 90% de polièster per produir nou fil de polièster.
 - La reconstrucció de marca d'Humana, en col·laboració amb So Good Studio, ha millorat el posicionament de les botigues i ampliat el públic gràcies a una comunicació centrada en la sostenibilitat.

Conclusions

- Els sistemes de recollida que **maximitzen la qualitat del tèxtil** (porta a porta, botigues, economia social) són menys eficients en volum, però millors per a la reutilització. Els sistemes **d'alta accessibilitat** (contenidors al carrer) capten més volum però generen més impropis. Les alternatives emergents **augmenten la diversitat de canals**, afavorint la participació i millorant els resultats globals de recollida.
- La recollida selectiva del tèxtil està impulsant un **canvi de paradigma en les deixalleries**, que evolucionen cap a espais de reutilització, intercanvi i educació ambiental.
- La **gestió del tèxtil per part dels grans productors** avança cap a un model més responsable i regulat, on la reutilització esdevé obligatòria i la responsabilitat ampliada del productor marca un nou marc de governança que transformarà la manera com el sector gestiona els seus residus.
- El Pacte per a la Moda Circular ha aconseguit mobilitzar tot el sector tèxtil cap a la circularitat, impulsant la reutilització i el reciclatge mitjançant la col·laboració entre administració, empreses i entitats socials. Els resultats assolits demostren que la **cooperació i la innovació conjunta poden transformar un sector** d'alt impacte en un model més sostenible i eficient en recursos.

Enllaços d'interès

Guia tècnica per a la contractació del servei de recollida i gestió de residus tèxtils

Pacte per a la Moda Circular: dos anys impulsant la sostenibilitat al sector tèxtil

Salvar la roba per salvar el planeta

